

PRİMER NOKTURNAL ENUREZİS TEDAVİSİ

Doç. Dr. Selçuk Yücel
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi
Üroloji Anabilim Dalı
Çocuk Ürolojisi Bilim Dalı

Plan

1. Ne Zaman Tedavi ?
2. Konzervatif Tedavi
3. Birincil Basamak Tedavi
4. Birincil Tedaviye Dirençli Olguların Değerlendirilmesi

Ne Zaman Tedavi

6 yaş öncesi tedavi önerilmez

Okula başlama ile tedavinin
başlaması önerilir

8-9 yaş sonrası aile özellikle tedavi
için yönlendirilmelidir

Aile ya da çocuğun entellüktüel
kapasitesi önemli değildir

Konzervatif Tedavi

Demistifikasyon: Ailenin bilgilendirilmesi - Çocuğun özgüven tazelenmesi

Islak ve kuru gece takvimi

İşeme düzenlemesi (1+2+1+1+1)

Sıvı alımı düzenlenmesi (Akşam yemeği sonrası kısıtlama - 3 saat)

Barsak hareketleri düzenlenmesi

Gece bir kez uyandırma

Çamaşır değişimine katkı

?

Ceza

Gece bez

ASLA !!!

Konzervatif Tedavi

Diğer çocuklarla mukayese etmeyin

Anne-Baba-Çocuk beraber motive olmalı

Yeterli zaman ve Sabır

Sadece destekleyici tedavi ile bile tam başarı
sağlanabilir

(Akdeniz Üniv Çocuk Ürolojisi Enüresis verisi, 20%)

Birincil Tedavi

Alarm Tedavisi

Farmakolojik tedavi (Desmopressin)

Alarm Tedavisi

- Alarm çalınca refleks olarak işeme durur.
- Çocuğun tuvalete götürülmesi lazım
- Motive aile ve çocuk
- 12-15 haftada etkin, %70 tam düzelme, relaps %20-30 (Akdeniz Üniv Çocuk Ürolojisi Enüresis verisi, 56%)

KOŞULLANDIRILMIŞ UYARI

MESANENİN KASILMASI
MESANE DOLULUK HİSSİ

İDRAR KAÇIRMA

KOŞULLANDIRILMAMIŞ UYARI

ALARM ÇALAR/TİTRER

KOŞULLANDIRILMIŞ YANIT

ÇOCUK UYANIR

Alarm Tedavisi

dezavantajlar

- Uygulaması zor
- Özveri gerekiyor
- Başarısızlığın en önemli nedeni uyum
- Çocuk gece kuru kalmaya başladıktan sonra en az 3 hafta daha devam edilmelidir
- Ailelerin %10-30'u tedaviyi tamamlayamamaktadır

Alarm Tedavisi

Öneriler

- Kanıta dayalı etkili bir tedavidir
- Aile ilk haftaların zor olacağı konusunda uyarılmalı
- Gerçekçi beklentiler anlatılmalı
- Tedavide başarı genellikle ilk ayda olmaktadır.
- Yanıt alındığında tedaviye 3-6 ay devam edilmeli

FARMAKOLOJİK TEDAVİ

Desmopressin (DDAVP)

Desmopressin (DDAVP)

- Sentetik vasopressin analogudur
  - Böbrek toplayıcı kanalında su emilimini artırır
  - MSS'de işeme merkezindeki mesane kasılmasını uyaran nöronları regüle eder

Desmopressin (DDAVP)

avantajlar

- Hızlı etkin
- Akut etki istendiği durumlarda çok yararlıdır
- Minör yan etki
- Tedavi sırasında kuru kalma oranı $\approx$ %60

Desmopressin (DDAVP)

dezavantajlar

- 3-6 ay kullanılır
- Tedavi edici değildir
- Tedavi bırakıldığında relaps oranı yüksektir >% 50-80

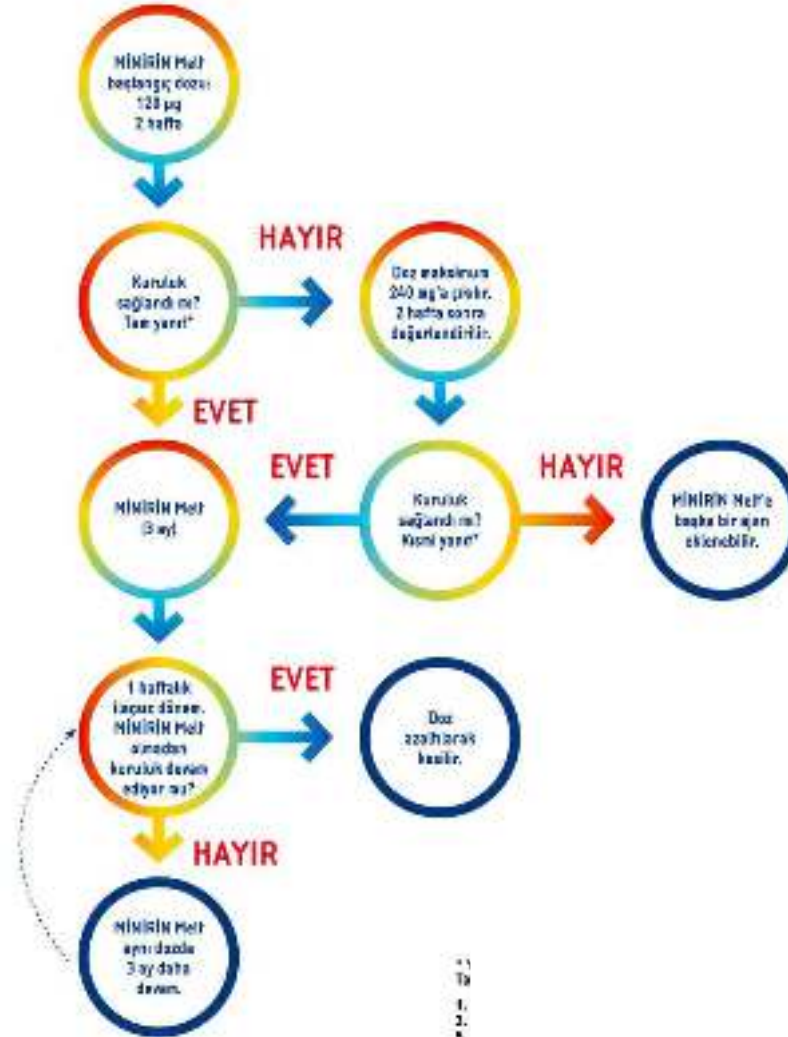

Desmopressin (DDAVP)

yan etkiler

- Karın ağrısı
- Bulantı
- Baş ağrısı
- Hiponatremik konvülziyon*
- Yan etki görülme sıklığı
100 hasta başına 7.1
olaydır

Desmopressin MELT

11
Tg
1.
2.
8.

Desmopressin (DDAVP)

öneriler

- Başlangıç dozu 120 mikrogr
- 240 mikrogr güvenli
- Akşam sıvı kısıtlaması önemli
- Kilo takibi, elektrolit takibi
- Aileye uzun süre kullanım ihtimali anlatılmalı

Birincil Tedaviye Dirençli Olguların Değerlendirilmesi

Tanının Tekrar Değerlendirilmesi

Destekleyici Tedavilerin Tekrar Değerlendirilmesi

Noktürnal Poliüri Değerlendirilmesi

Noktürnal Mesane Kapasitesinin Değerlendirilmesi

Birincil Tedaviye Dirençli Olguların Değerlendirilmesi

Diğer Ajanlar

Oksibutinin

İmipramin

Kombinasyon Tedavileri

DDAVP + Oksibutinin

DDAVP + Imipramin

DDAVP + Alarm

Oksibutinin

- Antikolinerjik ve antispazmodiktir
- İnhibe edilemeyen detrusor kasılmalarını engeller
- Monosemptomatik noktürnal enüreziste genellikle etkisizdir (5-10%)
- Polisemptomatik noktürnal enüreziste yararlı olabilir

(Akdeniz Üniv Çocuk Ürolojisi Enüresis verisi, 30%)

Oksibutinin

- Doz
  - 0.4 mg/kg/gün
- Yan etkiler
  - Kabızlık
  - Bulanık görme
  - Deri döküntüsü
  - Ağız kuruluğu

Imipramine

- Trisiklik antidepressan
- Santral etkili
- Mesane kontraktilesini azaltır, çıkış direncini artırır
- Fatal yan etkiler
- Tam etkisinin ortaya çıkması 1-2 haftayı bulabilir
- Tedavi sırasında %50 hasta kuru kalır
- Tedavi kesildikten sonra relaps oranı yüksektir
- İlaç kesildikten sonra hastaların %25'i remisyona girer

Monosemptomatik Enurezis tedavisinde artık yeri kısıtlı
WHO önermiyor

Imipramine

yan etkiler

- Sedasyon
- Anksiyete, baş dönmesi
- Konvülziyon, EEG değişiklikleri
- Doz aşımı
  - Konvülziyon
  - Hipotansiyon
  - Koma
  - Fatal aritmi
- Yan etki görülme sıklığı 100 hasta başına 17.3 olaydır

Monosemptomatik Enurezis tedavisinde artık yeri kısıtlı
WHO önermiyor

Farmakolojik Tedavi

Özellik

Desmopressin

Antikolinerjik

Trisiklik ajanlar

**Semptoma
yönelik**

EVET

HAYIR

EVET?

Mekanizma

**Noktürnal poliüriyi
azaltır**

Mesane kapasitesini
arttırır.
**Detrüsor aktivitesini
azaltır.**

Kesin bilgi yok.

Tercih

1. basamak

2. basamak
veya
**Desmopressin ile kombine
tedavi**

3. basamak

Yan etkiler

Su **intoksikasyonu**

Konstipasyon
Ağız kuruluğu
Flushing

Ruh hali değişikliği
Uyku bozukluğu
Kardiyotoksikite

İlaç etkileşimi

NSAİİ
Antidepresanlar

Kombinasyon tedavileri

Hepsi DDAVP temellidir

En yaygını DDAVP + Alarm (+ 5-30%)

DDAVP + Oksibutinin (+ 5-30%)

(Akdeniz Üniv Çocuk Ürolojisi Enüresis verisi, + 10%)

DDAVP + Imipramin (???)

Kombinasyon tedavileri

DDAVP dışındaki tedavi temelli kombinasyonlar

veya

Birincil tedavi olarak diğer ajanların kullanılması

Birincil tedavinin başarı şansını azaltabilir

(Akdeniz Üniv Çocuk Ürolojisi Enüresis verisi,

oxyb sonrası alarm 33% vs. alarm 56%)

SONUÇLAR

6 yaş üstü enüretik çocuklar için tedavi önerilebilir

Destekleyici tedavi temel tedavidir

Birincil tedavi alarm veya DDAVP dir

Yanıtsızlık durumunda (1/3 olgu) ileri değerlendirme gerekir

Diğer ajanlar kombinasyon tedavisi ya da farklı tanı düşünülduğünde kullanılmalıdır

Enürezis çocuk >5 yaş

İlintili sorunlar (Form1)

Ürolojik sorular

Üriner Enfeksiyonlar

Kabızlık, enkoprezis

Anormal sıvıtüketimi

Davranış bozuklukları

Evet

Hayır

Monosemptomatik Enürezis

Hasta ve aile ile görüşme yapılmalı

Ayrıntili bilgi verilir.

Olası nedenler açıklanır

Tedavi seçenekleri anlatılır

Hasta ve ebeveynin tedavi için motivasyonu sağlanır

İlk önce bu problemler
tedavi edilmeli

Sıvı tüketimi, işeme eğitimi, beslenme önerileri,
işeme günlüğü doldurtulması

Ebeveyn ve hasta ile görüşülerek olguya göre tedavi
verilir

Ebeveyn ve hasta ile görüşülerek olguya göre tedavi verilir

Alarm

Desmopressin

*Takip 1. ay

*Takip 1. ay

Düzelme varsa
alarm ile devam
edilebilir

Düzelme varsa
desmopressin ile
devam edilebilir

Takip

Takip

Ardışık 14 gün boyunca
kuru kaldıysa, 6-8 haftalık
tedavi sonrası kesilir

6-8 haftalık dönemde düzelme yoksa
Yeniden değerlendirilir.
Monosemptomatik enürezis teyidi
Tedavi değişikliği

3ay boyunca kuru
kaldıysa doz
azaltılarak kesilir

1 yıllık nüks açısından
takip

Düzelme yoksa alarm veya
desmopressin kombinasyonu veya
ikinci veya üçüncü basamak sağlık
kuruluşlarına sevk

1 yıllık nüks açısından
takip

Düzelme: Ya daha az ıslak, ya ıslatılangece sayısı az veya kuru

* 1 ay içinde tedaviye uyumun değerlendirilmesi